



# A Népköztársaság Elnöki Tanácsának 20. számú törvényerejű rendelete egyes ipari és közlekedési vállalatok állami tulajdonba vételéről

A hivatalos lap közli a Népköztársaság Elnöki Tanácsának 20. sz. törvényerejű rendeletét egyes ipari és közlekedési vállalatok állami tulajdonba vételéről, amelyet az alábbiakban ismertetünk:

Az ötéves népgazdasági tervről szóló 1949. évi XXV. sz. törvény sikeres megvalósítása szükségesé teszi, hogy az ipar, a bányászat és kohászat, valamint a közlekedés területén a Magyar Népköztársaság saját kezében összpontosítsa azokat a termelő és szállító eszközöket, amelyek akár jelenlegi szervezeti formájukban, akár pedig megfelelő átszervezéssel gazdaságos nagyszámú, gyári jellegű termelés céljára alkalmasak. Ezért a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa a következőket rendelte el:

a) mindazok a magántulajdonban álló ipari közlekedési, bányászati és kohászati, valamint bármilyen munkakörben alkalmazott munkavállalók létszáma az 1949. évi szept. hó 1. napjától a jelen rendelet hatálybalépéséig eltelt időben bármikor elérte a 10 főt;

b) valamennyi villamosenergia-termelő és elosztó vállalat, valamennyi nyomatékpárral működő, mindazok az üzemek, amelyeknél a munkavállalók létszáma az a) pontban említett időben elérte az 5 főt, mindazok a malmok, amelyeknek napi őrlőkapacitása 150 mázsát éri, vagy meghaladja, mindazok az autójavitóműhelyek és garázok, amelyek üzemi alapterülete a 100 négyzetmétert eléri, vagy meghaladja, mindazok a hajók és uszályok, amelyeknek gépi ereje a 30 lóerőt, vagy pedig ürtartalma a 100 tonnát eléri, illetőleg meghaladja;

c) a jelen törvényerejű rendelet mellékletében felsorolt ipari és közlekedési vállalatok;

d) mindazok a magántulajdonban álló vállalatok, amelyek az a)–c) pontok alá tartozó valamely vállalattal gazdasági egységet alkotnak, ideértve az a)–c) pontok alá tartozó valamely vállalat által bérelt, haszonbérlet, vagy használt vállalatot, vagy üzemet is;

e) azok a vállalatok, amelyek gazdasági egységet alkotnak, ha munkavállalóik együttes létszáma az a) pontban említett időben elérte a 10 főt.

A jelen törvényerejű rendelettel és ennek rendelkezéseivel kiegészítve az állami tulajdonba vétetnek — később említett vállalatok, illetőleg érdekeltségek kivételével — mindazok a vállalatok, illetőleg az 1948:XXV. törvénnyel állami tulajdonba vett vállalatokban fennálló nem állami érdekeltségek is, amelyek az 1948:XXV. tc. 11. §-a alapján mentesülnek állami tulajdonba vétel alól.

Az állam a törvényerejű rendelettel állami tulajdonba vett vállalatok tulajdonjogát a jelen törvényerejű rendelet hatálybalépésének napján szerzi meg.

Az illetékes miniszter egyes vállalatokat az állami tulajdonbavétel alól kivételesen mentesíthet, ha a vállalat jelentősége az állami tulajdonbavétel nem indokolja.

Jelen törvényerejű rendelet rendelkezései nem terjednek ki a hatályos jogszabály alapján működő szövetkezetekre.

Az állami tulajdonba vett vállalatokhoz az illetékes miniszter vállalatvezetőt (telepvezetőt) rendel ki.

A jelen törvényerejű rendelet hatálya alá tartozó egyéni cég tulajdonosa a vállalatról, valamint a vállalat céljára rendelt azokról a vagyontárgyakról, amelyek a vállalat telephelyén kívül vannak, köteles a jelen törvényerejű rendelet hatálybalépésétől számított 30 nap alatt a Pénzügyi Központoz, ha pedig külföldön tartózkodik, a jelen törvényerejű rendelet hatálybalépésétől számított 90 nap alatt a legközelebbi magyar külképviseleti hatóságához bejelentést tenni.

Az a tulajdonos, aki bejelentési kötelezettségének megszegését határidő alatt nem tesz eleget, kártalanításra nem tarthat igényt. A volt tulajdonosnak a vállalattal kapcsolatban nem álló tartozásaiért az állam nem felel.

Mindazok a magántulajdonban álló...

a jogokat, jogosítványokat és engedélyeket is), amelyek a jelen törvényerejű rendelet alapján állami tulajdonba vett vállalat célját szolgálják (ideértve a közlekedési eszközöket is) a vállalattal együtt állami tulajdonba kerülnek, tekintet nélkül arra, hogy a vállalat volt tulajdonosának, vagy harmadik személynek tulajdonában állnak.

Ugyancsak állami tulajdonba kerül — tekintet nélkül arra, hogy a vállalat volt tulajdonosának, vagy harmadik személy tulajdonában áll — az az ingatlan is, amely kizárólag vagy túnyomórésben a jelen törvény alapján állami tulajdonba vett vállalat célját szolgálja. Ha a vállalat célját szolgáló ingatlan rész az ingatlan egyéb részétől természetben elválasztható, az illetékes miniszter elrendelheti az ingatlan megosztását.

Mindazok az 1949. évi szeptember hó 1. napja előtt bejelentett szabadalmak, védjegyek, áruhinnyak, amelyek a jelen törvényerejű rendelet alapján állami tulajdonba vett vállalat céljára használható, a vállalattal együtt állami tulajdonba vétetnek azok is, ha a volt tulajdonosnak, társtulajdonosnak, társasági tagnak, részvényesnek, részvénytársasági igazgatóság tagnak, illetőleg a felsoroltak házas társának fel- vagy lemenő ágbeli rokonának, vagy elsőfokú sógorának tulajdonában állnak, vagy pedig olyan vállalat tulajdonában vannak, amelyben a felsoroltaknak érdekeltségük áll fenn.

A jelen törvényerejű rendelet alapján állami tulajdonba vett vállalatok szeptember hó 1. napját megelőző időben magánjogi szerződés alapján keletkezett követelések a jelen törvényerejű rendelet hatálybalépésével megszűnnek.

A jelen törvény alapján való állami tulajdonbavétel kártalanítás ellenében történik. A kártalanításról külön jogszabály rendelkezik. Annak a volt tulajdonosnak, akinek

megjelölését kizárólag a vállalatból eredő jövedelme biztosította, az illetékes miniszter a jelen törvényerejű rendelet hatálybalépésének napjától egy hónapon belül a kártalanításra a vállalat vagyoni helyzetét is figyelembe véve, legfeljebb 15.000 forintig terjedő előleg folyósítását engedélyezheti.

Az állami tulajdonba vett vállalat volt tulajdonosa számára, kérelmére, szakmája körében, illetőleg szaktudásának megfelelően a lehetőséghez képest elhelyezkedést kell biztosítani.

Az állami tulajdonba vétel nem érinti az állami tulajdonba vett vállalat alkalmazottainak szolgálati jogviszonyát. Az állami tulajdonba vett vállalat alkalmazottját a büntetőjogi felelősség szempontjából közhivatalosnak kell tekinteni.

A jelen törvényerejű rendelet rendelkezései nem terjednek ki azokra a vállalatokra, illetőleg a vállalatokhoz azokra a részekre, amelyeknek tulajdonosa az 1947: XVIII. t. c.-kel becikkelyezett békeszerződés az 1945. évi január hó 20. napját követően kelt és érvényben lévő jogszabály, vagy e napot követően kötött és érvényben lévő államközi egyezmény rendelkezéseiben alapszik.

Allami tulajdonba vétetnek a jelen törvényerejű rendelettel azok a vállalatok is, amelyekhez az illetékes miniszter a jelen törvényerejű rendelet hatálybalépését megelőzően vállalatvezetőt, vagy ellenőrt küldött ki. Az állam a vállalatok tulajdonjogát arra a napra visszaható hatállyal szerzi meg, amelyen a vállalathoz vállalatvezető vagy ellenőr küldetett ki.

Aki a jelen törvényerejű rendelet rendelkezéseit megszegi, vagy kijáratja, a büntető törvények megfelelő rendelkezése szerint büntetendő. A törvényerejű rendelet végrehajtásáról a minisztertanács, illetőleg az illetékes miniszterek gondoskodnak.

## A Vietnamba átmenekült Kuomintang-hordak maradványai beállanak a francia zsoldos hadseregbe

A vietnami rádió hivatalos értesülések alapján közli, hogy december 12-én és 14-én Bai-Csun-Si Kuomintang tábornok egységei Észak-Vietnam területére léptek. A határátlépés annak a megegyezésnek az alapján történt, amelyet

a Kuomintang-klubb és a francia imperialisták egy hónappal ezelőtt kötöttek. A jelentések megállapítják, hogy több mint ezer Kuomintang katonái beállott a vietnami zsoldos hadseregbe.

## Hétezer, németekkel együttműködő fasisztát engednek szabadon Titoék

Páris baloldali körökben nagy felháborodást keltett az a hír, hogy Tito hétezer németekkel együttműködő egyént, köztük valószínűleg Stepinac érseket, szabadlábra készült helyezni. Ugyanakkor a jugoszláv börtönökben egyre nagyobb számú dolgozót zárnak be, akiknek egyetlen „bűne” az, hogy ellenszeregnek a belgrádi diktátor politikájának.

Tito és Rankovics fasiszta klikkje szinte naponként állítja fel a hitleri

minifára szervezett munkatáborokat, amelyek vezetőit elítélt bűnözőket és fasisztákat neveznek ki. Ezek a bűnözők állati kegyetlenséggel bántanak a szabadságuktól megfosztott jugoszláv demokratákkal. Azonban a belgrádi fasiszta vezetők minden mesterkedésére nére sem sikerül a jugoszláv hazafiak egyre erősebb ellenállását megförtélni és kiirtani a jugoszláv népből a Szovjetunió és Sztálin iránti szeretetet és ragaszkodást.

## A Magyar Népköztársaság minisztertanácsának rendelete egyes ipari és közlekedési vállalatokra vonatkozó adatok bejelentése tárgyában

A hivatalos lap közli a Népköztársaság Elnöki Tanácsának 20. sz. törvényerejű rendeletét egyes ipari és közlekedési vállalatokra vonatkozó adatok bejelentése tárgyában, melyet az alábbiakban ismertetünk:

A Magyar Népköztársaság minisztertanácsa az 1949:20. sz. törvényerejű rendelet 14. §-ában foglalt felhatalmazás alapján elrendelte, hogy jelen rendelet hatálybalépésétől számított két (2) nap alatt bejelentést tartsanak (nem az illetékes miniszternek mindazok a vállalatok, amelyek az 1949:20. sz. törvényerejű rendelet

tel állami tulajdonba vétetnek.

A bejelentésnek tartalmaznia kell:

- a) a vállalat pontos nevét és cégét,
- b) a vállalat telephelyét,
- c) a vállalat tárgyat (pontos megjelölést),
- d) annak nevét, akinek a vállalat az állami tulajdonba vételt megelőzően a tulajdonában állt, a tulajdonos állampolgárságát, lakcímét, annak megjelölését, hogy milyen arányban volt tulajdonos, tulajdonjogát, mikor és milyen jogcímen szerezte, részvénytársaságnál és szövetkezetnél a vállalat volt felelős vezetői, valamint az üzemi bizottság (szakszervezeti bizalmi), illetőleg a kirúndelt vállalatvezető által ismert volt részvény- és üzletész-tulajdonosok nevét, annak feltüntetésével, hogy tulajdonjogukat mikor és milyen jogcímen szereztek,

e) a vállalat fizikai és szellemi munkakörében alkalmazott munkavállalóinak jelenlegi létszámát, f) a vállalat fizikai és szellemi munkakörében alkalmazott munkavállalóinak az 1949. évi szeptember 1. napjától az 1949:20. sz. törvényerejű rendelet hatálybalépéséig eltelt időben elért legmagasabb létszámát, a legmagasabb létszám időpontjának megjelölését, vel.

A bejelentést az 1949:20. sz. törvényerejű rendelet alapján közzétett vállalatvezetőnek — annál a vállalatnál pedig, amelyhez vállalatvezető nem rendeltek ki, a volt tulajdonosnak (tulajdonosoknak), illetőleg a felelős vezetőnek kell megtennie. A vállalatvezető által tett bejelentést a volt tulajdonosnak is alá kell írnia. Mind a vállalatvezető, mind pedig a volt tulajdonos, illetőleg a felelős vezetőnek által tett bejelentést alá kell írnia az üzemi bizottság elnöke (a szakszervezeti bizalmi) a bejelentésben foglaltakkal nem ért egyet, ezt a bejelentésben fel kell tüntetni.

A bejelentést abban az esetben is meg kell tenni, ha az ipari vállalat bármilyen munkakörében alkalmazott munkavállalóinak létszáma az 1949. évi szeptember 1. napjától az 1949:20. sz. törvényerejű rendelet hatálybalépéséig eltelt időben nem éri el ugyan a tíz főt, de ugyanakkor a természetes személyek, vagy jogi személyek a tulajdonában lévő több üzemi munkavállalóikkal együttes létszáma a tíz főt meghaladja. Ez esetben az említett adatokat a bejelentésben üzenetként külön is fel kell tüntetni.



### AZ ÉLET FEJLŐDÉSÉNEK FŐBB FOKOZATAI A FÖLDÖN

Az élet fejlődése a Földön kezdetétől kezdve a mai napig milliárd esztendő óta tart. E hosszú idő alatt az élet a Földön egy sor fejlődési fokozaton ment keresztül, egyszerűbből összetettebbé és tökéletesebbé. A főbb fokozatok:

1. Az ásványi anyagokból szerves anyagokká, fehérjékké.
2. Szerves anyagokból, fehérjékből összetettebb élő fehérjékké, vagy legegyszerűbb élőlényekké.
3. Ezekből a legegyszerűbb élőlényekből összetettebb, de még sejt előtti baktériumféle szervezetekké.
4. Összetettebb sejtelőtti szervezetekből egysejtű növényekké és állatokká.
5. Ezekből az egysejtű lényekből a legbonyolultabb többszámú növényekké és állatokká.
6. A magasabb fejlődési fokon álló állatokból. a majmokból emberré.

Az élet felsorolt fokozataiból látható, milyen óriási, nagyon hosszú utat tett meg az élet történelmi fejlődésében.

Az élet különböző felsorolt fejlődési fokozataiból napjainkig megmaradtak élőlények. a

megfelelő régi idők maradványai, azonban természetesen maguk is többé-kevésbé megváltoztak.

Igy pl. a sejt előtti élőlények közül a mai napig megmaradtak a baktériumok és a kékeszöld algák is, amelyekről részletesen lesz szó a következő fejezetben.

A szűrődő vírusok valószínűleg az őselet maradványai, a földi élet fejlődése ebből indult ki.

Az egysejtűeket az egysejtű növények és állatok gazdag világa mutatja meg nekünk, amelyek bőségesen fordulnak elő a pocsolya vizében. Ezek általában igen elterjedtek a vízben, azonban közülük sok a szárazföldön is él, pl. a talajban. Már említettem, hogy néhány egysejtű állat, nevezetesen az infuzóriák nagyon bonyolult szerkezetűeké váltak, amennyire ez egyetlen sejt határain belül lehetséges volt. Rendkívül nagy változatosságot és összetett szerkezetet értek el a többszámú növények és állatok. A növények közül felelt és elterjedt a tengerekben és óceánokban a sokféle tengeri alga, a szárazföldön pedig a gombák, zuzmók, mohák (leveles és májmoha), a páfrányfélék, — a kopaszmagvúak (amelyekhez a tülevelűfajták is tartoznak) és végül a zártmagvúak, vagy virágos növények.

A virágos növények alkotják a növényvilág fejlődésének legmagasabb fokozatát.

Micsoda gazdagságot és változatosságot nyújtanak a földön ma élő többsejtű állatok. Közülük itt megnevezünk a szivacsokat, — üregesbélűeket (hidrák, meduzák stb.), a tuskóbőrűeket (tengeri liliumok, tengeri csillagok, tengeri sünnök stb.), féregalakú puhányokat, izeltlábúakat (rákok, pókok, rovarok) és gerinceseket (halak, kétlábúak, csúszómászók, madarak és emlősök).

Az élő világ legmagasabb fejlődési fokozatának az emlősöket és közöttük a majmokat kell tartanunk. A különösen magasfelettségű majmoktól származott az ember, aki munkája révén mérhetetlenül magasra emelkedett az egész állatvilág fölé.

A Földön jelenleg megközelítőleg ötszázezer különböző növényfajta ismerünk, állatokból pedig egymilliót. Hány fajta növény és állat tűnt el teljesen a Föld arculatáról! Az összetett élőlényeknek milyen gazdagsága és változatossága keletkezett az élő nyálka szemmel láthatatlan cseppecskéiből, amelyek milliárd évvel ezelőtt születtek meg a Földön.

A font újabb mélypontot ért el. Zürichben 9 frank 90 centim, eset a hivatalos 12 frank 00 centim árfolyam mellett.

# Fésüs József, a Magasépítési N. V. sztáhanovistája alkalmazta az új technikát — 950 százalékot teljesített

A sztálini műszakban ország-  
szerte hatalmas eredményeket ér-  
tek el a dolgozók. Soha ekkora  
lelkesedés még nem volt tapasztal-  
ható, mint ezen a napon, Sztá-  
lin elvtárs hetvenedik születés-  
napján. Százezer számára csatla-  
hozta a dolgozók egy hatalmas  
táborba, hogy szeretettel és há-  
lójukat nyilvánítsák mindazokért,  
amit a Szovjetuniótól és annak  
szeretett vezéréért, Sztálin elv-  
társától kaptunk.

A sztálini műszak alkalmazásával  
a Sztáhanov-mozgalom is hatal-  
mas lendületet vett. Egymásután  
emelkedtek ki a dolgozók leg-  
jobbjai a sztálini felajánlások ke-  
szítésén beállt megindult „legjobb  
szaktunók” címért folyó egyéni



verseny során. A sztáhanovisták,  
akik munkájuk után kiérdemel-  
ték ezt a címet, nem lankadtak,  
hanem újabb erővel fogtak hozzá  
a termeléshez. A sztáhanovisták  
mind új módszerrel, újítással, a  
regi munkamódot megváltoztatva  
százezer érték el eredményeiket és  
ezáltal megdöntötték azokat a  
régen megállapított technikai nor-  
mákat, melyek az új munkamó-  
d-szer folyamán elavultak. Voltak,  
akik eleinte idegenkedtek az új-  
ításoktól. Attól féltek, hogyha új  
munkamódszert vezetnek be, ta-  
munkájuk elmaradhat.

Nemcsak az országban, de már  
Debrecen üzemében is igen sok  
sztáhanovista van. A Magasépi-  
tési NV-nél tizennégyen vannak  
olyanok, akik az ezer százalékot  
túlháladták.

Az ácsok között is sokan ki-  
emelkedtek a műszak alatt. Ered-  
ményüket most tartani akarják,  
hogy az öt éves tervben ne legyen  
fennakadás a további sikeres  
munkában.

Fésüs József elvtárs a sztálini  
műszak alatt hatalmas eredmé-  
nyét, 950 százalékot ért el. Fé-  
süs elvtárs nádpallókat készít  
a nemrégiben újított gépen.

Szerelni kell a gépeket, mert  
azok a munkások segítőkészei  
sai — mondja Fésüs elvtárs. —  
Ezt tartottam én is szem előtt, mi-  
kor az újfajta gépen dolgozni  
kezdtem. Eleinte ugyan sok baj  
volt egyes elvtársakkal, mert  
többen idegenkedtek az újítástól.  
De ahogy nőtt a gép fokozatos  
termelési üteme, úgy lett a mű-  
ködésünk is egyre magasabb. Ter-  
mészetesen most jóval többet lu-  
dunk termelni, mint eddig. Amíg  
kézzel végeztük a munkát, addig  
10 volt, ha naponta 60—80 ná-  
dpallóartóléccet el tudunk készíteni.  
Ma pedig már több mint ezer dar-  
abot állítunk elő. A sztálini műs-  
zak megelőzően naponta ezer dar-  
abot állítottam elő, mint kész mun-  
kát. December 21-én 4000 darabot  
készítettem ugyanaból a munká-  
ból azzal a különbséggel, hogy a  
gépen egyedül dolgoztam és a  
munkaidőt a legnagyobb mértékben  
khasználtam.

Fésüs elvtárs szavai és példája  
is bizonyítja, hogy a gépi technika  
viszi majd a szerepet az öt éves  
terv folyamán is. A sztáhanovista  
munkások, akik a magyar munkás-  
osztály vezető rétegét képviselik,  
biztonságot nyújtanak arra, hogy

## Fontos rendeleteket tárgyalt a minisztertanács

A minisztertanács Dobi István  
elnökségével folyó hó 28-án ülést  
tartott. Törvényerejű rendeletek-  
re fogadott el a gyáriparban  
és a közlekedési vállalatok terü-  
lén végrehajtandó államosítás-  
ról és felhatalmazta a miniszter-  
tanács elnökét, hogy a törvény-  
erejű rendelettervezetet a Népköz-  
létségi Elnöki Tanácsa elé ter-  
jessze. Ezzel kapcsolatban a mi-  
nisztertanács leszögezte, hogy az  
elfogadott törvényerejű rendelet-  
tervezet nem érinti a tulajdon-  
képpent kisipar és kiskereskede-

lem területét és hogy a kisipar  
és kiskereskedelem ezután sem  
kívánja államosítani, tekintve,  
hogy ezek hasznos és szükséges  
közgazdasági szerepet töltenek  
be. Elfogadta a minisztertanács  
az ipari munkaerőgazdálkodásról  
és szakképzésről, továbbá a tére-  
les illetményadó megszüntetéséről  
szóló rendelettervezeteket, vala-  
mint a magyar-svéd árucsererol-  
galmi szabályozásáról szóló meg-  
állapodást. Ezenkívül a miniszter-  
tanács folyó ügyeket tárgyalta.

Fésüs elvtárs is egyik kiváló bi-  
ztonsíték erre.

## Az öt éves terv során

### új sportpályát kap Püspökladány

A magyar népgazdaság első  
öt éves terve kimondja: „A terv-  
időszak alatt lehetővé kell tenni,  
hogy a legszükségesebb tömegek, kü-  
lönösen az ifjúság tömeges sport-  
tevényt folytasson és a testedzés legkülön-  
bözőbb ágait műveljék, megte-  
remtve a tömegsportban a széles  
alepokai az élsportolók kiválasztá-  
sására. A tervidőszak alatt 400 új  
sportpályát építünk.”

Püspökladány is megkapja az  
öt éves terv első évében a maga  
jól felszerelt sporttelepét, mely al-  
kalmassá lesz a tömegsport tovább-  
fejlesztésére. A ladányi sportolók  
már 26.000 forintot kaptak arra a  
célra, hogy a műút mentén kijel-  
ölt területet kerítéssel lássák el.

A jövő évben megkezdik az öltö-  
zők, mosdók, és az 1000 szemé-  
lyes kádó építését.

A ladányi sportolók az MTK  
próbákon biztató eredményeket  
értek el és megfelelő felszerelés,  
jó terület csak fokozni tudja a  
sportteljesítményeket.

Az öt éves terv gondoskodik ar-  
ról, hogy semmi hiányt ne szen-  
vedjenek a sportolók. A pályaud-  
var közelében épült sporttelep,  
melynek teljes felszerelése közel  
300.000 forintba kerül, nagyban  
elősegíti a ladányiak sportolását  
és úgy a MÁV közelében dol-  
gozók, mint a dolgozó paraszti-  
jóság (a legelőbb) kap a sport-  
különböző ágaiban való jártas-  
ságra.

## A dolgozó parasztek ezrei tárgyalták meg a megyében a szerződéses termelés új rendszerét

### Vasárnap újabb héten tartották gyűlést

Hajdú megyében december  
26-án a földművelésszövetkezetek  
rendezésében húsz községben tar-  
tották gyűlést a dolgozó parasz-  
tek. A gyűléseken a dolgozó pa-  
rasztek ezrei tárgyalták meg a  
szerződéses termelés rendszerét,  
melyet új alapokra helyeznek. Az  
elmúlt évben a szerződéses ter-  
melés rendszerét kiterjesztették a  
dolgozó parasztság széles réte-  
geire és kiszorították a kuláko-  
kat és kapitalista kereskedelmi  
vállalatokat. A szerződéses lebo-  
nyolításánál azonban hibák csúsz-  
tak be, sőt a vetőmag szállítá-  
sánál és az elszámolásokról is tör-  
téntek olyan dolgok, melyekből a  
dolgozó parasztságnak hátránya  
származott.

Erdei Ferenc földművelésügyi  
miniszter kijelentette, hogy az  
összes panaszokat haladéktalanul  
kivizsgálják és gondoskodnak ar-  
ról, hogy a bűnösök megkapják

büntetésüket, a kárvallott terme-  
lők kárát pedig megtérítik. Míg  
az elmúlt évben tizenhárom vál-  
lalat kötött termelési szerződést,  
a jövő évi szerződéseket már egy  
vállalatnál egyesítették, a No-  
vénytermelő Nemzeti Vállalat-  
nál. Így lehetővé válik az egysé-  
ges irányítás és a szoros ellen-  
őrzés is. Ezenkívül vetőmagviz-  
sgáló állomásokat is állítanak fel  
és gondoskodnak a minőségviz-  
sgálás gyors lebonyolításáról. A  
szerződéses termelés nagy elő-  
nyökkel jár a dolgozó parasztság  
részére, de csak akkor, ha min-  
denki betartja az utasításokat, ha  
idejében szállít stb. Ennek szigorú  
betartása érdeke a népgazdasá-  
ságnak, de érdeke a termelőnek is.

A megye dolgozó parasztsága  
nagy érdeklődéssel fogadta az új  
szerződéses termelés rendszerének  
ismertetését és különösen Szová-  
ton, Dorogon, Tégláson, Balmaz-  
újvárosban és Nádudvaron voltak  
népesek a gyűlések. Vasárnap  
délután 2 órakor Vámospécs,  
Tiszacséce, Mitepécs, Fülöp,  
Szepes, Pallag, Nagyhegyes 49,  
Nagyhegyes 2., Kösülyszeg, Macs  
földművelésszövetkezet tartanak  
ismertető gyűléseket a szerződés-  
es termelés új rendszeréről. A  
dolgozó parasztság 19 növény  
termelésére szerződhet. A ter-  
melésszövetkezeti csoportok a reá-  
juk eső termelésnek 95 százalé-  
kát már lekötötték és így elől-  
jártak jó példával.

## ÖT ÉVVEL EZELŐTT

— 1944 december 28-án — az  
ideiglenes magyar kormány  
fegyveres együttműködési szer-  
ződést kötött a Szovjetunióval,  
a fasiszta területekről teljes  
megsemmisítésére. Ezt a nagy-  
lelkűséget a Szovjetunió részé-  
ről a magyar munkásosztály, a  
magyar kommunisták érdemel-  
ték ki, akik a második világhá-  
ború kezdetétől fogva minden  
erejükkel harcoltak azért, hogy  
megakadályozhassák Magyar-  
ország részvételét a Szovjet-  
unió elleni aljas háborúban.

Tíz évvel ezelőtt — 1939-ben  
— a Szovjetunió azzal a javas-  
lattal fordult az akkori magyar  
ellenforradalmi burzsoá kormá-  
nyhoz, hogy kössenek köl-  
csönös megmentőmadári egyez-  
ményt. Ennek a javaslatnak az  
elutasítása a magyar reakció, a  
fasiszta leghűségesebb talp-  
nyalójának büne. Ma a magyar  
dolgozó nép előtt számszorosan  
igazolást, hogy a magyar reak-  
ció azzal, hogy 1939-ben el-  
utasította a szovjet kormány  
javaslatát, a legörültebb hábo-  
rú, a legkegyetlenebb fasiszta  
elnyomást zúdította a magyar  
népre.

Az is számszorosan igazolt  
tény, hogy az öt évvel ezelőtt  
Szovjetunióval kötött fegyveres  
egyezmény olyan lépés volt a  
magyar nép részéről, amely bi-  
ztonsítékot nyújtott arra, hogy  
örökre le akarja ázni magáról  
az imperialista elnyomást.

A negyvennégyben kötött  
fegyveres egyezmény azonban  
nemcsak a fasiszta elleni gyű-  
lölet, nemcsak a mindenfajta el-  
nyomás megszüntetésére irá-  
nyuló törekvés kifejezése volt,  
hanem ez az egyezmény ragyo-  
gón rávilágított a Szovjetunió  
külföldiakra, arra, hogy a  
Szovjetunió a magyar uralkodó  
osztály csatlakozását a fasisz-  
mushoz, Magyarország részvé-  
telét a szovjetellenes háborúban,  
Magyarország utolsó fasiszta  
csatlós szerepét ne — azonosítja  
a magyar nép akaratával. Ezt  
bizonyította Sztálin elvtársnak  
az a napirendje is, melyben  
utasította a Vörös Hadsereget,  
hogy Budapestet nem lerombol-  
ni, hanem felszabadítani kell. Ezt

bizonyítja az a hatalmas vérs-  
áldozat, amelyet a Vörös Had-  
sereg Magyarország felszabadí-  
tásáért hozott. Ezt bizonyítja a  
szovjet parlamenterek Budapesten  
elfoglalásánál történt hősi ha-  
lála is. Ma öt éve — 1944 de-  
cember 29-én — megszüntették  
a fasiszta és a fehérszázados szov-  
jet parlamentereket Budapesten  
határában.

Ime a Szovjetunió áldozat-  
lása, nagylelkűsége a magyar  
nép felszabadulásáért. Ez a pé-  
da természetesen koránsem  
mutatja meg a maga teljes  
nagyágában a Szovjetunió tá-  
mogatását.

Ime a magyar reakció övölő-  
kődő, népellenes szerepe, amely  
szintén csak nagyon kismérték-  
ben mutatja teljes egészét eh-  
ben a példában.

A magyar reakció továbbra is  
következetes maradt magához  
a népellenségben, mint ahogy  
a magyar dolgozó nép is követ-  
kezetes a Szovjetunió iránt! mé-  
lyülő hálaérzetben, szeretetben.  
A reakció fötöréskése ma is a  
népellenség, Népköztársasá-  
gunk elgáncsolása s ehhez a fel-  
adálhoz, az amerikai elnyomók  
adják az ösztönzést. A dolgozó  
nép fötöréskése ezzel szemben  
a birtokbavett ország fötése, a  
reakció átkos mulasztásainak  
pótlása s ehhez a Szovjetunió  
hős népe adja a példát.

A Párt vezetésével a parasz-  
sággal szövetséges munkásos-  
tály felépítette az országot és  
most az öt éves terv küszöbén,  
az új ország építésének küszö-  
bén áll. A sztálini műszak hősei,  
a munkásosztály vezette dolgo-  
zó nép eddigi magatartása a  
termelésben bátoríthat és báto-  
rít is bennünket, hogy az elő-  
tűnik tornyosuló feladatokat ép-  
űgy, sőt jobban megoldjuk, mint  
az eddigieket, a Szovjetunió ve-  
zette békétábor erejére támasz-  
kodva, Pártunk hőcs vezetésére  
támaszkodva.

Igy erősítjük, így mélyítjük  
a negyvennégyben Szovjetunió-  
val kötött egyezményt, így ró-  
juk le hálánkat a parlamenterek  
és a többi sokezer szovjet hős  
iránt. (Cs. Gy.)

## Könyvtulajmat kapott a „Sztálingrádi család” című film 20.000-ik látogatója

Hatalmas siker kíséri a „Sztálin-  
grádi család” című film minden elő-  
adását. A tegnapi esti 8 órai előadá-  
sán a film húszszázadik látogatóját,  
Birzov Sándor honvédtizedest a  
Vigszínház dolgozói rövid ünne-  
pség keretében értékes könyvvel  
ajándékozták meg.

A könyv címe a „Szovjetunió a  
szocializmus országa”. Egyébként  
a nagy sikerre való tekintettel a  
filmet még a mai napon is másodán  
tartja a Vigszínház, hogy a város  
minden dolgozója megnézhesse ezt  
a nagyszerű, művészi filmalkotást.

## Négyeszet leszavazták a Bidault-kormányt a francia nemzeti gyűlés szerdara virradó ülésén

A francia nemzeti gyűlés költség-  
vetési vitája nagy zűrzavarban  
folytatódik. A vita során világos-  
sá vált, hogy a költségvetés nem  
lehet kész időre, azaz december  
31-én éjfélig. A kormány tehát  
„ideiglenes” megoldást ajánl a  
nemzeti gyűlésnek: szavazzon meg  
egy hónapi ideiglenes költségve-  
tesrészletet, amely lehetővé tenné,  
hogy legalább a fizetéseket esz-  
közöljék.

Amint várható volt a legna-  
gyobb nehézségek a kormány szá-  
mára a tervbe vett új adók vitája  
során mutatkoztak meg. Minden  
költségvetési pont után szavaztak  
és a kormányt először 305 szava-  
zattal 292 ellen, majd 303 szava-  
zattal 292 ellen, végül 307 szava-  
zattal ugyanakkor 292 ellen lesza-  
vazták.

Az ülés során Duclos nagy be-  
szédben bélyegezte meg a kormá-  
ny reakciós politikáját. A  
Kommunista Párt a leghatározot-  
tabban ellenzi, hogy a kormány  
újabb adókat vessen ki, amelyek  
még jobban megterhelnék a fran-  
cia kisembereket milliói.

Duclos ezután kimutatta, hogy  
a francia tőkésnek haszna 1948-ban  
400 milliárd frankra ugrott az  
előző évi 80 milliárddal szemben.  
Követelte, hogy a képviselők nyílt  
szavazáson döntsenek javaslata  
felől, hogy az ország népe láthassa  
kik azok, akik a nagyvállalatok  
érdekeit előbbre helyezik az  
ország érdekeinél. Hangozta, a  
nép egyre erősebben száll síkra  
olyan kormányért, amely nem  
szolgáltatja ki magát sem a nagy-  
kapitalistáknak, sem pedig az ide-  
gen imperialisták kénye-kedvének.

Duclos javaslatát a nemzeti gyű-  
lés jobboldali szavazógépe 328  
szavazattal 272 ellenében elvetet-  
te. Jellemző, hogy a szocialista  
képviselek, sőt még egy MRP-ista  
is Duclos javaslatát mellett sza-  
vaztak, míg a szocialista minisz-  
terek a javaslat ellen foglaltak ál-  
lást. Ez a tény leleplezi a szocia-  
lista párt kettős játékát, amely  
magyarországi gazdasági és kormá-  
nyban elfoglalt állásához, más-  
részt demagóglájával igyekszik  
por: bűnteni a tömegek szemében.

**VEGYÉL RÉSZT**  
**az Embersport-fogadáson!**

**TOTO**

Típszelvény ára 3.30 Ft.

Akarsz minden faluba sportpályát?  
Akarsz a magyar stadiont? Akarsz a tömegsportot?

A cílok érdekében fogadj: NYERHETSZ!  
Típszelvények kaphatók: trafikokban, osztálysorsajáték főar-  
sítóknál, postahivataloknál és az IBUSZ-nál.





### Új szakembereket nevel az ötéves terv számára

Szerényen húzódik meg az erdő fölött a pallagi Agráregyetem. Az úton menő észre sem venné, ha nem figyelne fel a fűbejáról előtűnő hatalmas Sztálin képre és az alatta lévő felírára: „Termelőszövetkezeti csoportok vezetői iskolája”.

Ebben az épületben, melyet dolgozó parasztságunk verejtékéből építettek a múlt őrme és a jövő a múltban paraszterben be sem tehetné a lábát, most termelőszövetkezeti csoportok vezetői, dolgozó parasztságunk legjobbjai tanulnak. Felújások és a Szovjetunió mezőgazdasági eredményeit bemutató képek mutatják: más itt az élet, mint pár hónappal ezelőtt volt. A lépcsőházban lévő hatalmas Sztálin kép és a nagyszerű dekorációk elárulják, milyen szeretettel ünnepelték az iskola hallgatói a haladó emberiség születésnapját. Azokban a termekben, amelyekben a földbirtokosok és kulákok gyermekei ásitották végig a professzorok előadásait, most dolgozó paraszlok kemény, szorgalmas munkával sajátítják el a marxizmus-leninizmust és a haladó mezőgazdasági tudományt. Nehéz a feladatuk, mert eddig munkán kívül egyébre nemigen volt idejük. De tudják, hogy ezzel saját dolgozó társaik és az egész

ország ügyét szolgálják. Tegnap nap ünnep volt az iskola hallgatói számára. Most fejezték be a tanulmányukat. Ezzel négy hónapos kemény tanulásnak érkeztek a végére.

A záróünnepélynek valami bensőséges jellege van s csak az értheti meg igazán, aki együtt töltötte velük a tanfolyamot. Torma elvtárs, az iskola vezetője beszámolt arról a hosszas küzdeletről, amelyet az egész közösség folytatott azért, hogy az iskola tagjai minél magasabb elméleti tudásra tegyenek szert, hogy sikerüljön az új, a közösségért dolgozó embertípust kinevelni.

Ha végigtekintünk munkánkon, látjuk azt a hatalmas fejlődést, amelyet a tanfolyam hallgatói egyénileg és a tanfolyam közössége elért. Négy hónap leforgása alatt új embereké váltak az elvtársak.

Az arcokon látni lehet, hogy nem csak Torma elvtárs látja így, hanem ezt érzik a hallgatók is. A továbbiakban Torma elvtárs azokat a feladatokat jelölte meg, amit hazatérve a termelőcsoportokba, el kell végezni a hallgatóknak.

Elő kell járniuk a falusi osztályharcban, vezetni, tanítani kell a dolgozó parasztokat. — Soha se feledkeztek meg arról, hogy a Magyar Dolgozók Pártja volt az,

amely erre a posztra állított benneketek — fejezte be Torma elvtárs. Ezután a tanfolyam legjobb hallgatói között kiosztotta az ajándék könyveket. A tanfolyam hallgatói nevében Lovas Lajos tesz jogadalmat.

— Azt a munkát, amelyet itt végzeztünk, tovább folytatjuk. Tovább képezzük magunkat mind szakmailag, mind politikailag. Mindenben követjük Partunk utasításait. Minden tettünkkel azon leszünk, hogy minél hamarabb felépítsük a szocializmust a falun s minél nagyobb eredményeket érjünk el a mezőgazdasági termelés terén az ötéves terv folyamán. Az itt tanultakat termelőszövetkezeinkben fogjuk hasznosítani.

Bátányi Rezső, a földművelésügyi minisztérium kiküldöttje elmondta, hogy milyen fontos feladatok állnak előttünk a mezőgazdaság termelékenységének fokozása terén. Ismertette a földművelésügyi minisztérium célkitűzéseit és végül jó munkát kívánt a tanfolyam hallgatóknak.

Valamennyien azzal búcsúztak, hogy ha hazakerülnek a tanfolyamról, élenjáró harcossai lesznek a szocializmus falun való építésének.

Jámbor András

## Rákosi elvtárs üdvözlete a debreceni Dohánygyár dolgozóinak

A debreceni Dohánygyár dolgozóinak a kitűzött határidő előtt teljesítették a hároméves tervet. Erről a nagy eredményről táviratban értesítették a magyar dolgozó nép nagy vezérét, Rákosi Mátyás elvtársat, aki a három-

éves terv munkájában sokszor adott útbaigazítást, bölcs tanácsot a Dohánygyár dolgozóinak. Rákosi elvtárs a következő választ intézte a Dohánygyár dolgozóhoz:

**Debreceni Dohánygyár N. V. dolgozóinak!**  
Kedves Elvtársak! Rákosi elvtárs örömmel olvasta az elvtársak táviratát, melyben megírták, hogy a hároméves tervet a kitűzött határidő előtt teljesítették.

Rákosi elvtárs tudja, hogy ezt az eredményt a dolgozók áldozatos munkájával érték el s azzal, hogy megértették a munkavezetés jelentőségét, a szocializmus építésében.

Megértették, hogy a szocialista Magyarországot felépítése, a dolgozók szobor, boldogabb élete csak úgy válik valóra, ha azt mi magunk munkájával teremthetjük meg.

Az üzem dolgozóit ezzel bebizonyították áldozatkészségüket és hűségüket a munkaszaktálya és Pártja, az MDP iránt.

Rákosi elvtárs ezután küldi meleg üdvözlését az elvtársaknak és az összes dolgozóknak, valamint azt kívánja, hogy továbbra is ilyen lelkes, odaadó munkával vegyenek részt az ötéves terv végrehajtásában. Ehhez a munkához Rákosi elvtárs sok sikert kíván.

Budapest, 1949 december 22.  
Elvtársi üdvözléssel:  
Nemes Lászlóné  
Rákosi titkárság

## CSEHOV

### és az amerikaellenes tevékenység

Tenney szenátor Kaliforniában él. Teljes reakciós és sőt szélsőséges munkáját a hírhedt „Amerikaellenes Tevékenységet Felderítő Bizottság” helyi fiókjának vezetésére áldozza. Művére most tette fel a koronát.

Vádat emelt az egyik filmgyártó vállalat ellen. Tenney vádiratára a filmgyártó azonnal felvették a „gyanús szervezetek” listájára. Több kaliforniai polgár felkereste a szenátort és megkérdezte, milyen

Amerika-ellenes tevékenységet fejtett ki a filmvállalat és miért kellett szigorú intézkedést foganatosítani ellene.

Tenney szenátor közölte, a filmgyár büne abból áll, hogy Csehov két művét megfilmesítette.

— Ahol pedig én vagyok az Amerikaellenes Tevékenységet Felderítő Bizottság elnöke nem fordulhat elő, hogy holmi orosz író, névszerint Csehov műveit használhassák!

## Ötéves tervünk sikeréért — némissuk el a sipoló szelepeket

Egy mozdonyvezető levele a kartársaihoz

**Az ötéves terv:** törvény, a jövőnk törvénye. — Az ötéves terv tovább visz bennünket azon az úton, mely állandóan felfelé ível. A sikeresen befejezett újjáépítő hároméves terv útján, most már hozzáfoghatunk a szocialista életforma mielőbbi kiépítéséhez. Ehhez a virágzó mezőgazdasággal bíró fejlett iparral rendelkező állam megteremtéséhez — nyújt módot az ötéves terv, melynek végeredményeként tudásunk, kultúránk s általában életszínvonalunk hatalmas mértékben emelkedik...

Ezek, s ezekhez hasonló gondolatok vetődtek fel bennem, mikor egy végtelen hosszú és sötét éjszakán a reámbizott vonatot kitűzött célja felé továbbítottam. Elgondolkoztam: hogyan is segíthetnék elő, mi mozdonyvezető — a munkaversenyen kívül — az ötéves terv diadalmas befejezését. Munkaterületemen körülnézve, meg kellett állapítanom, hogy

**még van tennivaló**

**Az ötéves terv:** törvény, a jövőnk törvénye. — Az ötéves terv tovább visz bennünket azon az úton, mely állandóan felfelé ível. A sikeresen befejezett újjáépítő hároméves terv útján, most már hozzáfoghatunk a szocialista életforma mielőbbi kiépítéséhez. Ehhez a virágzó mezőgazdasággal bíró fejlett iparral rendelkező állam megteremtéséhez — nyújt módot az ötéves terv, melynek végeredményeként tudásunk, kultúránk s általában életszínvonalunk hatalmas mértékben emelkedik...

**Gondoljuk el, hány száz mozdony van üzemben országunkban naponta. Ha ennek csak egy kis részén mutatkozik ilyen naszária — akkor is**

hatalmas összegre rug a feleslegesen **levegőbe fújt energia** értéke. Igen gyakran hallottam a fűtőkartársokról, amint dícsereket mondtak egymásnak:

— „Nagyon jól utaztam, egész úton szót a szelep.”

— Kedves fűtőkartársam semmi okod a dícserekre, inkább szegyenkezhetsél, hogy ilyen könnyelműen herdálod el a dolgozók államának reámbizított javait s megkárosítod a közösséget.

Kedves elvtársak én megpróbáltam ezt a hibát kiküszöbölni és sikerült. Ha az ország minden mozdonyvezetője és fűtője követi ezt a javaslatot, állítom, nagymértékben segítjük elő az ötéves terv sikerét ezzel a látszólag csekély, de valójában nagyfotosságú takarékoszággal.

Amint leírtam csak egy a sok közül. Határozottan állítom, hogy minden munkaterületen van olyan „lényegtelennek” látszó pazarlás, melynek megszüntetésével sokszáz, sok ezer forintot takaríthatunk meg nemzetgazdaságunk részére.

Kedves mozdonyvezető és fűtőkartársak és más munkaterületen dolgozó elvtársak! Jusson eszetekbe Sztálin elvtársnak az a mondása, hogy „Ne hanyagoljátok el az apróságokat, kicsiből lesz a nagy.” Ha minden dolgozó naponta csak 10 fillért ment meg a megsemmisüléstől, akkor őrülési összegre fog rugni országos viszonylatban a megtakarítás. Előre az ötéves terv sikeréért, harcoljunk a szocialista Magyarországot!  
**Szabadság!**

KISS FERENC  
DNYBV főmozdonyvezető.

## Hű lesz a Párthoz egész életében

— Apám vasúti altiszt volt s fiatalon meghalt. Egyedül hagyta az anyámat 8 gyermekkel. Én bekerültem az árvaházba.

A taggyűlésen néma csend fogadja ezeket a szavakat. Újvári István fiatal tagjelölt áll középen s keze görcsösen fogja az asztal sarkát.

Csendes szavai mögött kibontakozik egy proletárius sorsa. Nyomor, árvaház, nincstelenség. Egy magára hagyott gyermek sorsa.

Tovább peregnék a szavak.

— Mindig egyedül voltam, anyám is meghalt, úgy nőttem fel... Ide-oda dobált az élet.

— Aztán egyszer csak utánam nyúlt és felemelt a Párt. Most már mind gyorsabban

beszél.)  
— Előbb segédmunkás voltam itt a nyomdában, aztán tisztviselő lettem. Jó fizetésem van, megbecsülnek, szeretnek...

— Most itt állok és minden vágyam az, hogy halám mint párttag, rohassam le. Párttag szeretnék lenni.

A taggyűlés hallgatói most kicsit meghatódtak, pár pillanatra nem is szó senki sem. Egy másodpercre talán végigszalad a saját életén mindenki s arra gondol, hogy tagkönyvvél a zsebében vajjon azokat az ígéreket, amit akár fennhangon, mint Újvári István, akár önmagában fogadott, beváltotta-e? Ahogy hallgatják a lelkes fiatal tagjelölt hang-

## Tagjelölt-felvétel az Alföldi Nyomdában

ját, amint ígéri, hogy minden igyekezetével, minden cselekedetével a Pártot szolgálja, mely kiemelte őt s megmutatta neki az élet napfényes oldalát, magukban megismétlik a fogadalmat.

A szoba megtelt most lelkesedéssel, mintha ez a fiatal ember szívából jövő lelkesedése átragadt volna mindenkire.

A szavazásnál a karok egyszerre fellendülnek a levegőbe, látszik, hogy szinte felesleges ellenpróbát csinálni. Az Alföldi Nyomda N. V. minden dolgozója úgy érezte, hogy Újvári István, aki most itt áll csöndben, lehajtott fejjel s akit a mélyről hozott fel a napfényre a Párt, hű is marad a Párthoz egész életében.

## Villanyvilágítást és kultúrházat kap a sőreföldi termelőszövetkezeti csoport

Ötéves tervünk folyamán falun elsősorban a termelőszövetkezeti csoportokat erősítjük, hogy eddigi fejlődésük tempóját gyorsítsuk. A ladányi határban alakult termelőszövetkezeti csoport is érezni fogja az ötéves terv hatását. Ez a sőreföldi csoport jó munkát végzett, de a jövőben még

tovább kell, hogy fokozza eredményeit. A Szovjetunióban tanulmányúton járt Pórián Béni javaslatára az 583 holdon termelő csoport a legutóbbi értekezletén elhatározta, hogy villanyvilágítást biztosítanak a jövő évben a tanyának és kultúrházat is építenek. Az ötéves terv ezt lehetővé teszi részükre és a villany bevezetésének munkálataihoz rövidesen hozzáférhetnek. Három kilométerrel kell a vezetékét kiépíteni és nemcsak a lakóházat, hanem a gazdasági épületeket és istállókat is felszerelik villanyvilágítással.

A csoport dolgozóit azt is elhatározták, hogy a Kunhalomra és környékére 7000 facsemetét és bokrokat ültetnek. A napközi otthon meleg nyári időben a kunhalmi ligetben lesz, egész napon át a szabadban lesznek a gyermekek, gondos felügyelet alatt, míg szüleik a földeken dolgoznak.

Igy gondoskodik a csoport maga munkájával is arról, hogy minél kulturáltabb életet teremtsen a ladányi határban. Elősegítik az ötéves terv célkitűzéseinek megvalósítását, a boldog, művelt iomódú ország kiépítését.

